

grunder, at nævnet kun foreslås at være på 3 medlemmer.

Som dommermedlem foreslås en landsdommer eller byretsdommer, der vil være naturlig som formand for nævnet. Forslaget er begrundet i, at Højesteret selv har udtalt betænkelighed ved, at kompetencen henlægges til denne ret, et synspunkt, som advokaterne støtter, idet de finder det principielt rigtigst, at afgørelsen om, hvilke sager der skal indbringes for Højesteret, træffes uafhængigt af dommerkollegiet i Højesteret.

Advokaterne påpeger endvidere, at deltagelse af en universitetslærer kendes fra Den Særlige Klage-ret, og fremhæver, at en universitetslærer repræsenterer en særlig sagkundskab, som er uafhængig af retssystemet, og som må antages at have særlige forudsætninger for at bedømme, om en sag er af en sådan interesse, at den bør prøves ved Højesteret.

Advokaterne finder endvidere, at det tredje medlem bør være en advokat, hvorved der sikres nævnet en repræsentation fra det praktiske retsliv. Advokatmedlemmet forudsættes beskikket efter indstilling fra Advokatrådet.

Vedrørende det af Retsplejerådet i betænkningen side 51, se afsnit 4.2.2., anførte om, at en nævnsbehandling ville give anledning til vanskeligheder med hensyn til, at medlemmerne kan afse den fornødne tid til behandling af sagerne, udtaler Advokatrådet, at man ikke kan tiltræde dette synspunkt. Det fremhæves, at erfaringerne fra Flygtningenævnet viser, at det er muligt på en hensigtsmæssig og smidig måde at behandle et meget stort antal sager i et nævn bestående af personer med andet fuldtidsarbejde, og således at det sikres, at der følges en ensartet praksis.

Advokatrådet bemærker i den forbindelse, at det er rigtigt, at der til et nævn må knyttes et sekretariat, og at nævnet sikkert skal arbejde i flere afdelinger. Det er imidlertid Advokatrådets opfattelse, at en nævnsordning ikke bliver mere besværlig eller mere omkostningskrævende end, hvis kompetencen overføres til Højesteret.

For så vidt angår 2. instansbevillingerne er det Advokatrådets opfattelse, at de nugældende appelbegrænsninger, der udelukker anke til 2. instans uden særlig tilladelse, strider mod væsentlige retssikkerhedsmæssige hensyn, og at de derfor bør ophæves.

I straffesager går den gældende ordning ud på, at Justitsministeriet kan meddele anketilladelse, såfremt en sag er af principiel karakter, eller særlige grunde i øvrigt taler derfor, jf. retsplejelovens § 962, stk. 3.

Udtrykket »særlige grunde i øvrigt taler derfor« skal i medfør af Justitsministeriets svar til Folketingets Retsudvalg af 5. april 1984 forstås således, at

ministeriet vil imødekomme en anmodning om anketilladelse fra tiltaltes side, medmindre det antages, at en anke »åbenbart ikke vil kunne føre til et for den tiltalte gunstigt resultat«.

Advokatrådet anfører i sit hørings svar herefter et konkret eksempel, der illustrerer de betænkeligheder, der kan ligge i, at kompetencen til at meddele anketilladelse henhører under den instans, der tillige er ressourcbevilligende myndighed i forhold til domstolene.

Efter sin gennemgang af den konkrete sag, hvor der efter henstilling fra Folketingets Ombudsmand blev givet anketilladelse, anfører Advokatrådet, at det, hvis man lægger Justitsministeriets egen udtalelse til grund, kun vil være i nogle forholdsvis få sager, der nærmest vil være af kvævulantagtig karakter, at der kan blive tale om at nægte 2. instansbevilling.

Arbejdet med 2. instansbevillingerne vil på den baggrund komme til at stå klart i misforhold til de få sager, hvor der skal gives afslag, og til den tid, landsretterne skal bruge på at behandle de sager, hvor der ellers kunne være meddelt afslag på 2. instansbevilling.

Tilsvarende synspunkter gør sig efter Advokatrådets opfattelse gældende i de civile sager. På det civile område gælder der ikke en regel om, at 2. instansbevilling skal meddeles, medmindre anke åbenbart vil være udsigtsløs, men sagsomkostningssystemet fører til, at det vil bære straffen i sig selv at gennemføre en udsigtsløs anke af en sag med en sagsgenstand på 10.000 kr. eller derunder. Hertil kommer, at civile sager med en sagsgenstand på højst 10.000 kr. oftest behandles af ganske unge og urutinerede dommerfuldmægtige.

Det er tilsvarende Advokatrådets opfattelse, at de gældende begrænsninger vedrørende kære af sagsomkostningsafgørelser fra byret til landsret bør ophæves.

Advokatrådet har ikke bemærkninger til Retsplejerådets forslag om at overføre kompetencen til at meddele oprejsningsbevillinger til domstolene.

6. Justitsministeriets overvejelser.

6. 1. Indledning.

Den ordning vedrørende kompetencen til at meddele procesbevillinger, der gælder i dag, blev fastlagt i begyndelsen af dette århundrede. Der er siden ved en række lejligheder stillet forslag om, at kompetencen flyttes fra Justitsministeriet. Disse forslag er imidlertid ikke gennemført. Der henvises herved til afsnit 1. Det fremgår bl.a. heraf, at Højesteret i 1974 og igen i 1989 og 1991 har understreget, at Justitsministeriets administration på dette område har virket